

REFERAT Socialudvalget 2015 - 2021 d. 16-12-2019

Mødedato Mandag d. 16. december 2019 kl. 16:00

Mødested Laksetorvet, Mødelokale C.2.25

Indholdsfortegnelse

Orientering om projekt BRUS – status og ny bevilling.....	3
Rammepapir om samarbejde om udgående ambulante teams i voksenpsykiatrien.....	5
Orientering om særligt dyre enkeltsager på socialområdet.....	7
Punkter til næste møde.....	10
Gensidig orientering.....	11

Punkt 122: Orientering om projekt BRUS – status og ny bevilling

27.00.00-P20-1-17

Resume

Med etableringen af projekt BRUS har børn og unge i Randers Kommune, der vokser op i familier med stof- eller alkoholproblemer, siden september 2016 haft muligheden for at få gratis hjælp, støtte og rådgivning fra Randers Kommune. Tilbuddet er målrettet børn og unge under 25 år, der har et nært familiemedlem med et stof- eller alkoholproblem. I sagsfremstillingen gives en orientering om status på projekt BRUS efter der er givet bevilling fra Socialstyrelsen til at fortsætte projektet fire år mere.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til socialudvalget

1. at orienteringen om status på Projekt BRUS tages til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

Kasper Fuhr Christensen deltog ikke i sagens behandling.

Tine Horn, centerleder i Center for Socialt Udsatte, deltog under punktet.

Sagsfremstilling

Med etableringen af projekt BRUS har børn og unge i Randers Kommune, der vokser op i familier med stof- eller alkoholproblemer, siden september 2016 haft muligheden for at få gratis hjælp, støtte og rådgivning fra Randers Kommune. Tilbuddet er målrettet børn og unge under 25 år, der har et nært familiemedlem, med et stof- eller alkoholproblem. Socialudvalget fik en orientering om projektet den 6. september 2017 (Sag 107). Socialstyrelsen har d. 25 september 2019 meddelt, at de bevilliger knap 39 millioner kroner på landsplan over de næste fire år til at fortsætte projektet. Heraf får Randers Kommune 1,1 mio.kr. årligt i perioden 2020-2023.

Projekt BRUS er udviklet i et samarbejde mellem 11 midtjyske kommuner, herunder Norddjurs, Syddjurs og Aarhus kommuner. I september måned 2015 søgte de 11 kommuner samlet centrale puljemidler hos Socialstyrelsen og fik bevilget i alt 36 mio. kr. over 4 år. Midlerne er fordelt mellem de 11 kommuner i forhold til indbyggertal. Randers Kommunes andel af midlerne er ca. 1,1 mio. kr. årligt i perioden. I Randers Kommune er projektet forankret i Rusmiddelcenter Randers. BRUS er et familieorienteret tilbud, der foruden at henvende sig til det enkelte barn/en enkelte unge også inddrager den samlede familie og netværket i behandlingen af rusmiddelproblemet. Med BRUS får børn og unge således mulighed for at deltage i individuelle samtaler, samtalegrupper eller familiesamtaler, hvor både børn og forældre deltager. Som barn eller ung kan man henvende sig direkte til Rusmiddelcenter Randers via telefon, e-mail og chat-funktioner på projekt BRUS' hjemmeside. Når kontakten er skabt tilbydes alle en forsamtale, så det enkelte barn/den enkelte unge sammen med fagpersonen fra BRUS kan finde det tilbud, der matcher behovet bedst. Hovedformålet med det efterfølgende samtaleforløb er at styrke børnenes og de unges muligheder for at håndtere de udfordringer, som en opvækst i en familie med rusmiddelproblemer medfører. Ved at inddrage hele familien er ønsket endvidere at motivere forældrene til selv at gå i behandling ved Rusmiddelcenter Randers.

Projekt BRUS er forankret i Aarhus Kommune, der varetager projektledelsen på vegne af de 4 deltagende kommuner. I Randers Kommune er der to medarbejdere på Rusmiddelcenter Randers der arbejder med Projekt BRUS. Medarbejderne har henholdsvis en baggrund med familiefagligt arbejde og er tidligere ansat i familieafdelingen i Randers Kommune og en børnefaglig baggrund fra dagtilbudsområdet. I forbindelse med Projekt BRUS har begge medarbejdere erhvervet behandlingsmæssige kvalifikationer. Medarbejderne varetager samtalegrupper for børn og unge, individuelle samtaleforløb med børn og unge og samtaler med den enkelte familie.

Status

I Randers Kommune har over 200 børn og unge over de seneste 3½ år fået hjælp i enten gruppeforløb, familiesamtaler eller individuel behandling. Landsdækkende har 1400 børn og unge mellem 0 og 24 år i 11 midtjyske kommuner fået hjælp af projekt BRUS, fordi de har én eller flere familiemedlemmer, der har et stof- eller alkoholmisbrug. Derudover har omkring 800 børn og unge fået rådgivning i BRUS' anonyme chatrådgivning.

Den nylige evaluering af projekt BRUS på landsplan viser at langt de fleste borgere oplever en positiv virkning af at tale med andre. Evalueringen viser at de unge trives bedre efter forløbet hos BRUS, og at de i højere grad bliver i stand til at passe skole, arbejde og fritidsaktiviteter. BRUS hjælper også flere forældre i misbrugsbehandling, og derved lettes de grundlæggende problemer hos de unge.

På mødet deltager Centerleder i Center For Socialindsats, Tine Horn og fortæller om Projekt BRUS mere indgående.

Økonomi

Socialstyrelsen har bevilliget knap 39 mio. kr. over de næste 4 år til projekt BRUS. Randers Kommune får 1,1 mio. kr. årligt de næste 4 år.

Bilag

Tine Horns oplæg for socialudvalget

Punkt 123: Rammepapir om samarbejde om udgående ambulante teams i voksenpsykiatrien

27.00.00-A00-17-19

Resume

Sagen drejer sig om godkendelse af et rammepapir med 5 principper for samarbejdet om udgående ambulante teams i den regionale voksenpsykiatri. De udgående teams tilbyder behandling til borgere med svær psykisk sygdom i hjemmet. Rammepapiret er et af initiativerne fra alliancen om den nære psykiatri - et samarbejde mellem de 19 midtjyske kommuner, Region Midtjylland, praktiserende læger og patient- og pårørende foreninger.

Da samarbejdet har snitflader til kommunerne fremlægges rammepapiret til godkendelse i de 19 kommuner, herunder Randers Kommune.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til socialudvalget,

1. at "Rammepapir om udgående ambulante teams psykiatri voksen" godkendes.

Beslutning

Godkendt.

Kasper Fuhr Christensen deltog ikke i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Baggrund

Som en del af det regionale budgetforlig for 2019 afsatte Region Midtjylland 50 mio. kr. til et løft af psykiatrien, heraf er 8 mio. kr. afsat til en styrkelse og harmonisering af den udgående ambulante aktivitet på tværs af regionen. Formålet er at skabe hurtig kontakt, forebygge indlæggelser og fremme tidlig udskrivelse. Da den udgående ambulante aktivitet har tydelige snitflader til kommunerne, er arbejdet forankret i regi af alliancen om den nære psykiatri. Socialudvalget fik senest på møde i socialudvalget den 3. april 2019 en status på arbejdet i alliancen om den nære psykiatri (sag 43).

Alliancen om den nære psykiatri har udarbejdet et rammepapir for samarbejdet om regionale udgående teams i voksenpsykiatrien samt et forslag til implementeringsovervejelser for udmøntningen. Begge dokumenter er vedlagt som bilag til sagen. Rammepapiret indgår som et af udviklingsinitiativerne målrettet voksne borgere med svær psykisk sygdom, som er et af målene i Sundhedsaftale 2019-2023 under indsatsområdet den nære psykiatri.

Borgere i Randers Kommune vil blive omfattet af et udgående ambulant team, som organisatorisk er forankret i Psykiatrisk Klinik 1 i Regionspsykiatrien Randers. Teamet vil være bemandet med primært sygeplejersker, og behandlingen vil foregå i hjemmet hos borgeren.

Rammepapiret

Formålet med rammepapiret er at skitsere, hvordan samarbejdet om de udgående teams skal se ud. Kernen i rammepapiret udgøres af fem principper, der skal være med til at sikre gode sammenhængende borgerforløb:

- Gensidig samarbejds- og informationspligt
Princippet indebærer blandt andet, at vi tidligt er opmærksom på hinanden som samarbejdspart i konkrete borgerforløb, så vi tager tidlige kontakt til hinanden, informerer hinanden og stiller os til rådighed for hinanden.
- Kort reaktionstid
Princippet om kort reaktionstid betyder blandt andet, at der er enighed om, at der skal være skabt hurtig kontakt til relevante parter inden for 2-3 arbejdsdage. Herefter udarbejder de relevante parter (kommune, regionspsykiatri, almen praksis, borger) sammen en fælles plan for borgerens videre forløb.

- **Tilgængelighed**
Dette princip indebærer, at vi kan tilbyde en enkelt indgang samt intern koordinering i egen organisation i forhold til den første kontakt om en borger. Når der er etableret den første kontakt om en borger, skal det være tydeligt, hvem man som samarbejdspart kontakter fremover vedrørende forløbet.
- **Relationsdannelse**
Høj kvalitet i samarbejdet mellem kommuner, region og almen praksis er essentielt for at kunne gøre en forskel for borgerne. Derfor prioriteres relationsdannelse og kendskabet til hinanden som et middel til at sikre høj kvalitet i vores samarbejde.
- **Rådgivning og sparring**
Almen praksis og kommuner kan have behov for specialiseret ekspertise og rådgivning fra det udgående team ift. at sikre det bedste forløb for borgeren. Princippet om rådgivning og sparring indebærer derfor, at det udgående ambulante team understøtter kommune og praktiserende læge med rådgivning og specialiseret ekspertise om de konkrete borgerforløb.

Principperne udgør rammen for samarbejdet, mens selve udmøntningen aftales i det lokale klyngesamarbejde om de udgående teams. Randers Kommune indgår i "Randers-klyngen", som omfatter Regionshospitalet Randers (somatik) og Regionspsykiatrien Randers (psykiatri), de praktiserende læger i området samt Favrskov, Syddjurs og Norddjurs Kommune. Der er udarbejdet et tillæg til rammepapiret om implementeringsovervejelser for udmøntningen. Tillægget er som tidligere nævnt vedlagt som bilag.

Økonomi

Ingen. Region Midtjylland afholder udgiften til driften af de udgående ambulante teams i voksenpsykiatrien.

Videre proces

Rammepapiret er godkendt i Sundhedskoordinationsudvalget den 30. oktober 2019 og sendes herefter til godkendelse i de 19 kommuner og i regionen med henblik på ikrafttrædelse pr. 1. januar 2020.

2020 bliver et testår. Det betyder, at det ikke forventes, at alle parter står klar til at efterleve alle fem principper fra dag ét. Teståret er et udviklingsår, hvor man i klyngen får aftalt med hinanden, hvad der skal til for at udmønte principperne i løbet af 2020. Primo 2021 evalueres samarbejdet om de udgående teams.

Rammepapiret er drøftet i DASSOS (Den Administrative Styregruppe for Social- og Specialundervisningsområdet) den 27. august 2019 og i Sundhedsstyregruppen/KOSU (Den Kommunale Styregruppe på Sundhedsområdet i den midtjyske region) den 25. september 2019. KD-net (Kommunaldirektørnetværket i den midtjyske region) blev orienteret om rammepapiret den 25. oktober 2019. Rammepapiret blev desuden godkendt i KKR (Kommunekontaktrådet i Region Midtjylland) den 8. november 2019 samt i Praksisplanudvalget den 26. november 2019.

Bilag

Rammepapir om udgående regional teams - version til godkendelse.pdf

Implementeringsovervejelser for udmøntning af rammepapir 240919.pdf

Punkt 124: Orientering om særligt dyre enkeltsager på socialområdet

27.00.00-G01-60-19

Resume

Der har i en årrække været et økonomisk pres på socialområdet, som følge af at flere borgere end tidligere har behov for socialrådets ydelser og tilbud. Hertil ses et stigende antal borgere med behov for en mere omfattende støtte, som følge af at borgernes udfordringer er blevet mere komplekse. Udviklingen afspejles bl.a. i flere dyre enkeltsager på området.

I sagen orienteres om status på udviklingen i antallet af særligt dyre enkeltsager på socialområdet i Randers Kommune samt om aftaler og rammer for refusionsordningen på området.

Indstilling

Forvaltningen indstiller til socialudvalget,

1. at orienteringen tages til efterretning.

Beslutning

Taget til efterretning.

Kasper Fuhr Christensen deltog ikke i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Socialområderne i landets kommuner og herunder i Randers Kommune har i en årrække oplevet en markant stigning i udgifterne på det specialiserede socialområde. De stigende udgifter afspejler sig både ved at flere borgere har behov for støtte end tidligere og at der ses et øget støttebehov som følge af at borgernes udfordringer er blevet mere komplekse. Udgiftsvæksten i perioden fra 2016 til 2018 har resulteret i en oparbejdet gæld på socialområdet på 29,5 mio. kr.

Der blev i 2018 i Randers Kommune vedtaget en økonomisk handleplan for socialområdet med det formål at genoprette den økonomiske balance på området i løbet af de kommende år. Arbejdet med handleplanen har bidraget til en økonomisk opbremsning på området og der forventes således et positivt driftsresultat i 2019 på ca. 5 mio. kr. Herved kan socialområdet påbegynde afviklingen af gælden fra tidligere år og under forudsætning af at den økonomiske opbremsning fortsætter, forventes det at gælden er afviklet i løbet af 2021/22.

Selv om udgiftsudviklingen på området således er stabiliseret, efterlader det kun et meget begrænset råderum til at håndtere nye dyre sager på området inden for de økonomiske rammer.

Særligt dyre enkeltsager

Socialudvalget blev på møde den 25. september 2019 (sag 89) orienteret om status på budget 2020-23 og om en række styringsmæssige udfordringer på området, hvoraf en stor del udmønter sig i et stigende antal dyre sager. De styringsmæssige udfordringer er kort beskrevet i det følgende:

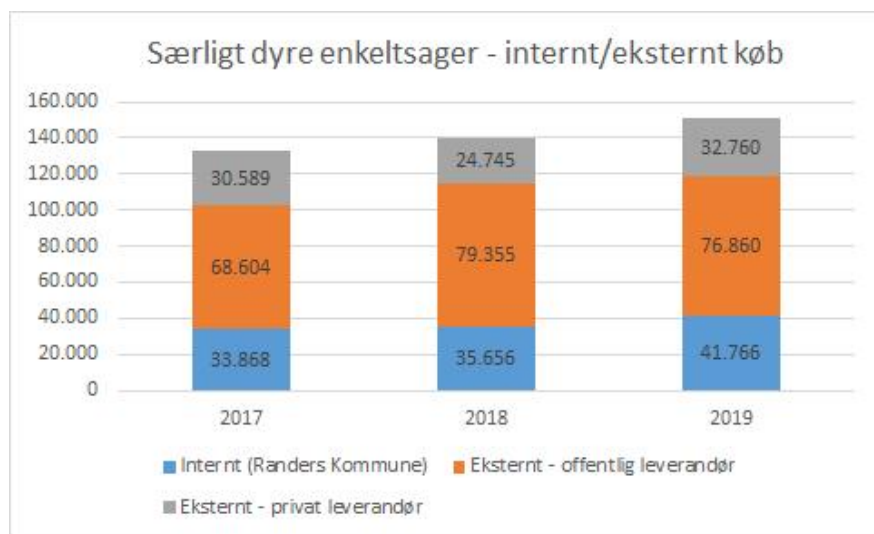
- Der ses en stigning i antallet af unge og voksne med psykiske diagnoser. Borgerne, som kræver en indsats i den kommunale socialpsykiatri, bliver udskrevet tidligere fra i de regionale behandlingsforløb og kræver større støttebehov, f.eks. i form af opsyn hele døgnet, hvis de er udadreagerende og til fare for sig selv og/eller andre.
- De nye særlige pladser i psykiatrien medfører en merudgift for kommunen, idet bloktilskuddet kun delvist dækker kommunens udgifter på området. Borgerne opholder sig kun kort tid på pladserne, hvorfor det i nogle tilfælde er nødvendigt at fastholde borgernes kommunale tilbud, mens borgerne er indlagt. I disse tilfælde har kommunen en dobbeltudgift til de to samtidige tilbud til borgerne.
- Der er flere domfældte borgere i botilbud, f.eks. borgere som vurderes at skulle afsone resten af straffen i et botilbud. Der er ofte brug for meget opsyn og massiv pædagogisk støtte til at opnå struktur og positivt indhold i dagligdagen.

- Der er en stigning i antallet af borgere med udviklingshæmning og dom, hvor udgifter for domsfældte alene afholdes af kommunerne, f.eks. i form af fælles kommunal finansiering af pladser på Kofoedsminde, som er en landsdækkende specialinstitution for voksne domsanbragte udviklingshæmmede.
- Flere borgere med kombinerede diagnoser (f.eks. kombineret autisme og ADHD) eller fysisk handicap kombineret med psykisk eller somatisk sygdom.

De ovenfor nævnte faktorer afspejler sig i, at antallet af særligt dyre sager på området er stigende. I 2017 var der 95 sager over 1 mio. kr. hvor der i 2019 har været 109 sager. Den antalsmæssige stigning afspejler sig også i udgifterne på området, som fra 2017 til 2019 er steget fra 133 mio. kr. til 152 mio. kr. (løbende priser).

Særligt dyre enkeltsager 2017-2019			
Løbende priser	2017	2018	2019
Antal 1-2 mio. kr.	86	91	103
Antal 2-3 mio. kr.	9	8	4
Antal over 3 mio. kr.		1	2
Antal i alt over 1 mio. kr.	95	100	109
Udgifter i alt	133.162.899	139.645.621	151.988.656

Udgifterne til særligt dyre enkeltsager fordeler sig på køb af tilbud internt i Randers Kommune og køb af eksterne tilbud, som består af både private og offentlige leverandører. Følgende figur viser udgiftsfordelingen mellem interne og eksterne leverandører i perioden fra 2017 til 2019. Som det fremgår af figuren, udgør køb af tilbud hos eksterne leverandører langt hovedparten (ca. 75 %) af udgifterne til særligt dyre enkeltsager i perioden. Dette skal ses i sammenhæng med, at der i de særligt dyre sager er behov for en særlig viden og faglig ekspertise på områder, som Randers Kommune ofte ikke har den nødvendige kapacitet eller opgavemæssige volumen til at opbygge.

Statsrefusion for særligt dyre enkeltsager

Udgifterne til særligt dyre enkeltsager kompenseres delvist af den centrale refusionsordning på socialområdet jf. servicelovens § 176. Ordningen blev indført i forbindelse med kommunalreformen i 2007, hvor finansierungsansvaret på det specialiserede socialområde blev samlet i kommunerne. Refusionsordningen har til formål at kompensere kommunerne for meget høje enkeltudgifter og omfatter således alle tilbud på socialområdet til borgere under 67 år.

Refusionssatserne fremgår af følgende oversigt:

	pct.
<i>Den centrale refusionsordning efter lovens § 176¹⁾</i>	
1. Refusion af udgiften til særligt dyre enkeltsager under 1.070.000 kr. årligt	0
2. Refusion af udgiften til særligt dyre enkeltsager fra 1.070.000 til 2.009.999 kr. årligt	25
3. Refusion af udgiften til særligt dyre enkeltsager fra 2.010.000 kr. årligt	50
<i>Den centrale refusionsordning efter lovens § 176 a¹⁾</i>	
4. Refusion af udgiften til særligt dyre enkeltsager under 810.000 kr. årligt	0
5. Refusion af udgiften til særligt dyre enkeltsager fra 810.000 til 1.599.999 kr. årligt	25
6. Refusion af udgiften til særligt dyre enkeltsager fra 1.600.000 kr. årligt	50

1) Jf. bekendtgørelse nr. 873 af 29. august 2012.

Beløbsgrænserne i henhold til servicelovens § 176a omfatter personer under 18 år eller personer, som er omfattet af reglerne om efterværn for unge 18-23 årige (servicelovens §§76 eller 76a). I 2012 blev der endvidere indført en søskenderefusionsordning, som indebærer, at kommunerne har mulighed for at hjemtage refusion for summen af udgifterne, når fire eller flere børn fra samme søskendeflok anbringes, som udgør de én sag.

Der var i 2018 budgetteret med refusionsindtægter fra særligt dyre enkeltsager på i alt ca. 16 mio. kr., fordelt med 8 mio. kr. på børneområdet og 8 mio. kr. på voksenområdet, hvoraf 2 mio. kr. vedrører familieområdet.

Budgetlægningen på området er baseret på KLs skøn over udviklingen i indtægterne på landsplan fra den centrale refusionsordning. Randers Kommune har for 2018 modtaget 18,4 mio. kr. i statsrefusion for særligt dyre enkeltsager, hvoraf godt 16 mio. kr. vedrører socialområdet. Dette svarer til 3,5 % af de samlede udgifter til køb af pladser (i alt ca. 475 mio kr.) på socialområdet i 2018.

Den del af den faktiske indtægt der svarer til det budgetlagte, indgår i indkomstoverførslerne. I budgetaftalen for 2019-2022 blev det aftalt, at alle indtægter udover det budgetlagte beløb på 16 mio. kr. i 2019 indgår i en fordeling mellem Børn og Skole og Social og Arbejdsmarked. Herved sikres det, at en stigning i indtægterne som følge af flere særligt dyre sager tilfalder de områder, der har stigende udgifter og omvendt. Teknisk er budgettet placeret ved Social og Arbejdsmarked, da det er Social og Arbejdsmarked, der samler de særligt dyre enkeltsager for de to forvaltninger i forbindelse med afregning med staten og i forbindelse med revisionen af det sociale regnskab. Det er aftalt, at ordningen og økonomistyringen af området evalueres ved budgetlægningen for 2021-24.

Aftalen vedr. særligt dyre enkeltsager er indarbejdet som en indtægt i handleplanen for socialområdet med 3 mio. kr. i 2018 og 2,1 mio. kr. i 2019 og 2020. I 2018 var der i alt merindtægter på 4,4 mio. kr. og i 2019 forventes en merindtægt på 7,3 mio. kr. (inkl. 2,6 mio.kr. i berigtigelser fra 2017 og 2018, som indgår i driftsresultatet for 2019).

Forvaltningen fremlægger på udvalgsmødet eksempler på særligt dyre enkeltsager og sagsforløbet forud for at de er blevet særligt dyre enkeltsager.

Økonomi

De økonomiske konsekvenser af særligt dyre enkeltsager er beskrevet i sagsfremstillingen.

Bilag

Carsten Wulff Hansens oplæg for socialudvalget om særligt dyre enkeltsager

Punkt 125: Punkter til næste møde

00.22.02-P35-8-17

Beslutning

Drøftet.

Kasper Fuhr Christensen deltog ikke i sagens behandling.

Sagsfremstilling

Næste møde, den 20. januar 2020, ligger i forlængelse af 1/2 temadag på Rusmiddelcenter Randers om unges brug af rusmidler. Der er følgende punkter på mødet:

- Opsamling på arbejdet i socialudvalget
- Analyse af tabt arbejdsfortjeneste
- Udkast til vedtægter for specialundervisningstilbud for voksne på Hjernecenter Randers
- Præsentation af model for byvandring med tidligere hjemløse / misbrugere som guides
- Status på frikommuneforsøg på boligområdet
- Status for socialområdets boligplan samt andre sociale byggerier december 2019
- Skema C for 14 almene boliger med servicearealer på Ladegården
- Regnskab for renovering af § 107 boliger ved Ladegården
- Skema C for ombygning af kernen på Bosted Marienborgvej
- Organisering af skoletilbuddet på Specialindsats for Børn og Unge - Mellerup

Punkt 126: Gensidig orientering

00.22.02-G01-3-17

Beslutning

Socialudvalgsformanden orienterede om sin deltagelse i 6-by-mødet den 6. december 2019 om samarbejdet med civilsamfundet.

Forvaltningen orienterede om:

- Mulighed for at afholde socialudvalgsmødet den 20. januar 2020 hos Café Rusfri i forlængelse af den halve temadag samme sted.
- Modtagne projektbevillinger på socialområdet.

Kasper Fuhr Christensen deltog ikke i sagens behandling.